

Velký Bor, Jetenovice, Slivonice

prosinec, leden 2023

Slovo pana starosty...

Vážení spoluobčané,

vítám Vás u zimního vydání Velkoborských novin. Již nastala zima a my se musíme připravit na to, čím nás překvapí. Dny jsou již velmi krátké, počasí sychravé a sluníčko je vidět jen zřídka. Takové počasí člověku na psychické pohodě opravdu nepřidá nic pozitivního. Vánoční svátky se přesto kvapem blíží. Rodiče dětí mají mnoho práce s přípravou Vánoc a děti se již těší na dárky, které najdou pod vánočním stromečkem. Přestože si všichni navzájem přejeme klidné a pohodové vánoční svátky, období před Vánoci je opravdu hektické. Všichni pořád někam chvátáme, stále něco sháníme a za něčím se honíme. Nakonec si řekneme, už aby to bylo za námi, a těšíme se na povánoční období. Vánoce přece nejsou o jen o dárkách, ale jsou především o klidu, pohodě a rozjímání. Tak si je pojďme v klidu užít.

V sobotu 5. listopadu se uskutečnil tradiční lampionový průvod, kterého se zúčastnilo mnoho dětí a rodičů. Opět byla připravena krásně osvětlená, přesto trochu strašidelná cesta. Na myslivecké chatě bylo připraveno mnoho her, u kterých se děti náramně vyřádily.

Nakonec si všichni opekli buřty a večer byl zakončen ohňostrojem.

V neděli 27. listopadu byl na návsi ve Velkém Boru rozsvícen vánoční strom. Pořadatelé společně s dětmi vyrobili mnoho vánočních ozdob a výrobků. Na návsi byl postaven krásný betlém a u stromečku zazpíval sbor Velkobor a děti nejen z Velkého Boru, ale také z okolních vsí.

Ve středu 7. prosince se v rámci akce „Česko zpívá koledy“ sešla na velkoborské návsi parta lidí, kteří si společně s Českým rozhlasem zazpívali pár vánočních koled. Přesto že tato akce byla v naší obci poprvé, účast byla hojná.

V neděli 1. ledna od 13:00 hodin se společně po oslavách příchodu nového roku vydáme na Novoroční špacír. Jetenovičtí vyrazí procházkou do Velkého Boru a Velkoborští do Holkovic. Délku trati si zvolí každý sám, dle fyzických možností a přibraných kil o Vánocích. Nezapomeňte se zapsat do knihy účastníků ve Velkoborské hospodě, kde dostanete něco ke kávě. V cílových hospůdkách obdržíte teplý nápoj zdarma. **O víkendu 13. a 14. ledna 2023** se koná první kolo prezidentských voleb. Druhé kolo proběhne o čtrnáct dnů později.

[Pokračování na další straně](#)

Přeji Vám šťastný výběr kandidáta, který bude naši republiku reprezentovat. V rámci zvýšení cen elektrické energie Zastupitelstvo obce rozhodlo zvýšit cenu vody z obecního vodovodu o dvě koruny za jeden metr krychlový. Toto navýšení pokrývá pouze cenu el. energie. Nová cena vody bude 17,-Kč/m³ + 10% DPH, což je stále velmi málo oproti celorepublikovému průměru. Velmi děkuji všem za pomoc při pořádání a zajišťování všech akcí, neboť nic se neudělá samo. A pamatujte, že přátelé a úsměv jsou lék na všechno. Konec roku se rychle blíží, tak Vám všem přeji úžasné prožité vánoční svátky, hlavně hodně zdraví, štěstí, pohody a klidu. V novém roce 2023 ať se Vám vše daří dle Vašich představ.

Václav Záborský

JMÉNEM OBCE VELKÝ BOR
PŘEJI VŠEM
KRÁSNÉ VÁNOČNÍ SVÁTKY,
PEVNÉ ZDRAVÍ A SPOKOJENOST
V NOVÉM ROCE 2023

Václav Záborský
starosta obce

oslavenci v lednu

60 let Járová Alena	Velký Bor
70 let Nikodýmova Marta	Velký Bor
80 let Pousková Ludmila	Velký Bor
81 let Krejčová Jana	Slivonice
83 let Machovec Karel	Slivonice

oslavenci v únoru

60 let Hatová Hana	Jetenovice
65 let Fadrná Hana	Velký Bor
75 let Pihera Josef	Jetenovice

*Oslavencům přejeme
hodně štěstí a zdraví*

Ta naše hospoda...

V poslední již déle trvající době se stále odněkud doslýchám, že místní hospoda bude končit. Z počátku jsem tomu nevěnovala pozornost, takových zpráv už tady bylo. Ale když už to trvalo delší dobu, zeptala jsem se přímo u zdroje, jak to vlastně s tou naší hospodou je. Když nevím, zeptám se. V hospodě jsem dostala zcela jasnou a stručnou odpověď. „Nekončíme, zatím to ani nemáme v plánu. Ale pokud se k tomu kroku někdy rozhodneme, určitě se to všichni dozví s patřičným předstihem.“ Takže tolik k vysvětlení této záhady. A já jsem ráda, protože taková jídla, jaká umí vařit Ivan, se shodují s českou klasikou, která se pomalu vytrácí.

Marie Sládková

Zamyšlení

P. Stanislava Bušty

„Chceme hrát hru, ale bojíme se jí dát pravidla. Slušnosti ubývá, krade se a když někdo řekne, že se krást nemá, sklídí posměch.“ To jsou slova polistopadového pana prezidenta Václava Havla, když v jednom svém projevu hodnotil polistopadový vývoj v naší zemi. V jiném projevu s lítostí konstatoval, že národ ho nepochopil, že mu někteří dávali přezdívkou „pravdoláskař“, že prý pořád mluví o pravdě a lásce. Když je řeč o pravdě, o lásce či o občanské poctivosti, tak tomu se mohou někteří smát či se tomu vysmívat, ale asi je brzo smích přejde, protože život bez pravdy, bez lásky, bez poctivosti jaksi není zrovna moc pěkný a příjemný. Pokud by vládla lež, neláska ve svých různých projevech, jako je třeba sobectví, chamtivost, bezohlednost, hrubost, arogance, hněv, závist, nenávisť a tak dále, pokud by vládla nepoctivost, nečestnost, bezcharakternost – pokud by se obecně kradlo, lhalo, tak to by se nám nežilo zrovna moc pěkně, to by opravdu nebylo o co stát! Ve svých spisech píše slavný římský filosof pan Seneca „Smysl života spočívá ve vytvoření Božího království na zemi neboli v tom, že vyměníme sobecký, závistivý, násilnický a nerozumný život za život lásky, bratrství, svobody a rozumu.“ Tak to radí pan Seneca lidem jak žít, aby bylo na zemi dobře. Tak to tak dělejme a dobře bude!!

Píši 8. prosince. Nějak asi před týdnem jsem dostal na mou internetovou adresu oznámení o tom, že 9. prosince bude závěrka dalšího vydání Velkoborských novin a dnes ještě další připomínku této uzávěrky, tak to беру jako vyjádření zájmu redakce novin, abych něco do vánočního čísla napsal. Do zásoby nic nepíši, a tak se snažím něco napsat, abych to stihl včas odeslat. Říká se, že Vánoce jsou časem lásky, pokoje a radosti. Ale ony nejsou takovými svátky samy od sebe; ono takovými si je musí lidé udělat a nebo aspoň pro to něco udělat. Být na sebe navzájem hodní, to nikdo za nás neudělá.

A tak jsem začal těmi citáty, které o tom něco říkají a k tomu nabádají. Tedy píši zhruba v polovině doby adventní, doby očekávání Vánoc a přípravy na ně. Na náměstích či návších už stojí stromy či stromky, zvečera a v noci pěkně rozzářené, už u nich proběhly různé předvánoční programy.

Včera na náměstích a návších, i ve Velkém Boru, zpívali lidé vánoční koledy a zpěvy v rámci dění „Česko zpívá koledy“. Chodí na to lidí dost, dospělí a děti a jistě něco pěkného prožívají, něco pěkného vidí, slyší, a i pěkně si zazpívají, a s těmi kolem sebe si i pěkně popovídají. Je to dobré, dává to lidem dohromady, když se lidé v dobrém sejdou a rozejdou, když něco společně prožívají se společnou myšlenkou a touhou po pěkném životě, po dobrých vztazích mezi lidmi. To lidé chtějí, to si navzájem přejí. A teď jde ještě o to, to uskutečnit, to uskutečňovat i v běžném každodenním všedním životě (nejen o svátcích, nejen o Vánocích), něco pro to udělat, o to se snažit, aby to tak bylo. Na druhou neděli adventní se četlo v kostelích kromě jiného i pěkné čtení z bible, z knihy proroka Izaiáše o tom, jak by mohlo být pěkně na světě, kdyby... Dovolím si ocitovat malý úryvek: „Vlk bude přebývat s beránkem, pardál si lehne vedle kozlátka, tele a lvíče budou žrát pospolu a malé dítě je bude vodit. Kráva pást se bude s medvědicí, jejich mláďata spolu ulehnou, lev jako býk bude řezanku žvýkat. Kojenec si bude hrát nad dírou zmije a nemluvně sáhne rukou do skryše jedovatého hada. Nikdo nebude škodit ani pustošit na celé mé svaté hoře (říká Bůh), protože země se naplní poznáním Hospodina...“ Takže podle Božího přání by nikdo neměl druhému škodit. Jistě, je to pěkný obraz pěkného světa, kde nikdo nebude nikomu škodit, ba naopak. Otázkou je, zda to někdy bude, a nebo spíše, že by to mohlo být, kdyby, kdyby... A když to porovnáme s tím, co je dnes ve světě! Proč to není tak pěkné, ba naopak? Čím je to, kdo je tím vinen. Dnes u nás mnozí směřují, když se mluví o Bohu a Božím řádu. Říkal mi jeden můj známý s vysokoškolským vzděláním, abych tedy nemluvil o Bohu. Že už to slovo Bůh vyvolává u některých, a možná u mnohých smích, posměch, v těch, kteří mají za to, že věřit v nějakého Boha je tak leda k smíchu a mluvit o nějakém Božím řádu zrovna tak. Ano, je to možné říci jinak a slovo Bůh vynechat. V bibli čteme že: Bůh je láska. Takže mohu mluvit o víře v Lásku a o zákonu Lásky. No, a tomu by už mohlo rozumět lidí vícero. Takže, když se vrátím k tomu shora uvedenému citátu pana Seneky, když říká, že „smyslem života člověka na zemi je vytvoření Božího království na zemi..., tak je to možno říci i tak, že posláním člověka na zemi je tvořit na zemi království Lásky.

Pokračování na další straně

A tomu již jistě mnozí mohou rozumět. Papež Jan Pavel II. mluvil o budování civilizace lásky. Tedy že jde o to snažit se, aby láska vládla ve světě, aby lásky byla mezi lidmi, láska ve všech svých různých projevech. A jsme u toho, co říkal pan Seneca, o čem mluvil pan prezident Havel, o čem mluví křesťanství, o čem mluví Vánoce. Tvořit vztahy lásky mezi lidmi, to je poslání každého člověka, to za nikoho z nás nikdo neudělá, o to se musí každý snažit, o to usilovat. A čím více tím lépe. Jak se to zpívá v jedné pop písni: „Jaký si to uděláš, takový to máš!“ Jaké si to uděláš, takové to budeš mít. Když si mi někdo stěžuje, že to u nich doma či mezi sousedy nebo v obci není dobré, tak nějak opatrně na to řeknu: A co děláš ty pro to, aby to tam bylo lepší. Mohli bychom to rozšířit širěji na to, jaké to je v naší zemi a jaké je to ve světě. Jistě by se našlo mnoho dobrého, ale i za to mnohé špatné mohou lidé. Jistě je hodně pravdy na tom, když řeknu, že já nezměním to, jaké je to v naší zemi, jako je to ve světě, ale mohu mít vliv na to, jaké je to u nás doma, v rodině, mezi sousedy. Ano, tam můj vliv bezprostředně sahá, tam sahají přímo moje možnosti. A jistě je hodně pravdy na tom, že samo se nic neudělá! Do dění ve světě i do života každého, zasahuje „vyšší moc“. Když jsem pracoval jako účetní v Pozemních stavbách, byla i za bývalého „ateistického“ režimu ve výkazech práce ze staveb kolonka, že se nepracovalo z důvodů „vyšší moci“. Jistě to nebylo myšleno ve smyslu Boží moci, ale z důvodu nepříznivého počasí či nepředvídatelných událostí. Tak to by bylo na dlouhé psaní. A tak ve vztahu k Vánocům mohu citovat něco málo z vánočního textu, že: O půlnoci (vánoční) z nebeského trůnu sestoupilo všemocné Slovo. A tomu porozumět nám dává začátek evangelia sv. Jana: Na počátku bylo Slovo a to Slovo bylo u Boha, a to Slovo byl Bůh. A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. A zpívá se v jedné vánoční písni, že: v Betlémě se Láska zrodila. A říká se o Ježíšovi, že byl vtělený Bůh – vtělená láska. O lásce mluvil, o lásce učil, k lásce vyzýval, dokonce lásku přikázal... Tak to ve zkratce jsou křesťanské Vánoce. No, a jejich poselství je poselství lásky, pokoje a radosti. A kéž by toto jejich krásné poselství lidé nejenom vyslechli, jím se potěšili, z něho se radovali, ale i se snažili je uskutečňovat.

A to nejen o Vánocích. To si přeji, to přeji všem do letošních Vánoc, do příštího roku, ba do všech dalších let!

P.S.: A ještě nějaké to moudro, jak jsem kdysi kdesi četl: „Nikdo nedělá větší chybu než ten, kdo nedělá nic v domnění, že to málo, co udělat může, nemá smysl.“ Proto i to málo, co udělat můžeme pro nápravu toho, co není dobré, má smysl, má cenu, tak to dělejme!

I nesmírný vesmír se skládá z jednotlivých těles, měsíců, komet, planet, hvězd. I veliký oceán se skládá z malých kapek. A i ten největší strom a i to největší tělo se skládá z jednotlivých buněk, a každá ta buňka je důležitá, má význam, má svůj úkol, své poslání.

A posláním každého člověka je dělat dobro, dělat svět dobrým. A pro posouzení toho, co je dobré a co ne, je možno použít jednoduchou otázku: „Jak by bylo, jaké by to bylo, kdyby to dělali všichni – kdyby takoví byli všichni? A z toho pak plyne jednoduchý závěr: Kdyby všichni dělali dobro, byli dobří, bude dobře. A naopak kdyby všichni dělali zlo, byli špatní, bylo by špatně, bylo by zle. Jednoduché, že?!

V evropské hymně jsou slova od velkého německého básníka Schillera. „Všichni lidé budou bratři.“ – Mohli by být, kdyby chtěli. Kdyby se všichni lidé měli navzájem rádi, kdyby mezi nimi byla láska. Jak by to bylo pěkné. Jak by bylo na světě pěkně. Bylo by to možné! Je to možné! Tak se o to snažme, o to usilujme, něco pro to dělejme, třeba málo, ale aspoň něco!

P. Stanislav Bušta

Zimomřivost

Jste zimomřivá? Ptá se časopis Moravanka z roku 1939 a nabízí hned několik tipů na zahřátí, které se hodí nejen v této roční době plné plískanic. Za zkoušku nic nedáte! „Zajisté, ten pocit chladu, který vás většinu dne proniká, je velmi nepříjemný, ale jste si jím sama vinna. Navlékáte na sebe zbytečně mnoho šatstva, zapomínajíc, že těžké oblečení nezbaví na trvalo pocitu zimy, protože při stálé zimomřivosti jde v devadesáti devíti případech ze sta o vnitřní příčiny. Chcete-li se zbavit své zimomřivosti, pečujte o správný oběh krve, protože nedostatečná krevní cirkulace je hlavní příčinou zla, kterým trpíte. Tato péče počíná hned ráno, jak vyskočíte z postýlky: vystupte na špičky, zhluboka vdechujíc, spusťte se na celé chodidlo, vydechněte, předkloňte se, co nejvíce dokážete, při čemž spojíte ruce prudkým pohybem v týle a již opět vztyčíte trup, zatím co se rukama, stále ještě založenými v týle, dotýkáte loktů. Cvičte dvacetkrát po sobě v hezky svižném tempu a teprve potom přikročte k obvyklému rannímu cvičení. Ráno neberte studenou ani teplou lázeň, ale vytřete si celé tělo ručníkem, namočeným ve studené vodě a důkladně vyždímaným. Až budete celá červená jako ráček, třete se suchým ručníkem a doplňte tuto primitivní domácí masáž popleskáváním rukama po celém těle; za pár minut se vám po celém těle rozlije příjemné teploučko, které hned tak nevyrchá. Pak se rychle oblékněte a využijte svých prvních denních povinností k tomu, abyste krevní oběh ještě více urychlila.

Poklízíte po domácnosti, jdete nakupovat, čeká vás čtvrt nebo půlhodinka chůze do zaměstnání? To i ono je náramnou příležitostí, abyste rychlým pohybem doplnila své ranní úsilí o zlepšení krevního oběhu, nezapomínejte na to ani na chvíli a pohybujte se svižně a čiperně. Za mrazivého počasí a v zimních plískanicích vás jistě zebou ruce a nohy a nejcitlivější části obličeje, nos a uši. Proti tomuto zlu si zapamatujte následující: netřete si nikdy prudce jednu ruku o druhou, nechcete-li, aby vám za čas naskočily na hřbetu rukou nepěkné uzlovité žíly; abyste si zahřála ruce, spojte je na prsou – předloktí a lokty musí být při tom ve vodorovné poloze – a pomalu tiskněte dlaně k sobě, až se spojí; povolte prsty, natáhněte ruce a opakujte dvacetkrát po sobě. Jestliže vás přes teplé obutí zebou nohy, je to vždy neklamná známka nedostatečného krevního oběhu; odpomůžte tomu tím, že budete několikrát denně vždy několik minut po sobě přešlapovati na špičkách. Zábnuocí uši nikdy netřete, ale stiskněte je lehce a důkladně dvacetkrát po sobě mezi prsty a pečujte o to, aby vám úces kryl alespoň horní část ucha.“

A pokud Vám tyto rady ze 30. let nestačí, můžete se zkusit zahřát třeba skořicovým mlékem s pepřem a vanilkou. Skořice je známá nejen pro svůj zahřívací účinek, ale také se doporučuje užívat třeba pro zlepšení celkové obranyschopnosti organismu, pro své antibiotické a dezinfekční účinky či pro zlepšení nálady – a to v tomto období jistě mnohý z nás ocení. Recept je jednoduchý: do rendlíku dáme asi 250 ml mléka, vložíme svitek skořice, kousek vanilkového lusku (stačí 1 cm), asi 3 kuličky pepře, pomalu přivedeme k varu, poté sporák ztlumíme a necháme asi 10 minut probublávat. Můžeme osladit podle chuti medem a podáváme posypané perníkovým kořením, skořicí a milovníci pálivého můžou přidat i chilli.

Jana Brůžková

Moje Borovské kořeny - Štěchů

Babičky sestra Antonie se provdala roku 1897 za Josefa Sládka z č. 27 (Studničků). Josefův otec jim koupil statek č. 21 (U Turků), ale jen s částí původních polí. Z manželství babiččiny sestry Antonie a Josefa Sládka bylo 7 dětí. Eliška, Václav, zemřel osmnáctiletý, Josef, Jan, zemřel třináctiletý, Antonín, Anna a Karel. Snad všem těm dětem byla za kmotru moje babička Marie, sestra jejich matky, která se vdávala mnohem později, až v roce 1916. A děti Sládků ji měly moc rády. Annu (Ančičku) měla babička jako svou. Podle mé matky nebyla u Sládků žádná hojnost a když babičce v chalupě U Kremlů, kde taky nebyl žádný blahobyt, něco zbylo, hned byl mé matce dán pokyn: „Odnes to Sládkům.“ A matka přeskočila zídku ke Kuncům a humny k bratrancům. Teta Ela se nevdala a pracovala jako úřednice ve Strakoniciích a všem svým sourozencům a sestřenicím pomáhala s dětmi. Tonda Sládek vystudoval pedagogium v Plzni a učil jako pan řídící na obecné škole ve Lhotě pod Rohanovem. Moje matka vzpomínala, jak se Tonda jako mladý učil hrát na violoncello, velmi ho to bavilo, ale cvičit musel ve sklepě. Byl velký kamarád s dvojčaty Milošem a Bohoušem Pastejříkovými a po zatčení Miloše gestapem prožíval krutou nejistotu, zda gestapo přijde i pro něj. Vzal si učitelku Marii Kuncovou, měl s ní tři děti - Evu, Jirku a Tonda. Všichni vystudovali stavební průmyslovku ve Volyni. Eva žije v Klatovech, Tonda odešel za svým strejdou Karlem do Teplic a po revoluci podnikal ve stavebnictví. Jirka zůstal na Javorníku, kde jeho otec postavil vilku, a rovněž se věnuje stavebnictví. Ančička Sládkoc si vzala truhláře Jarouška Žílu a žili v Katovicích. Strejda Žílů mi udělal křídačku, jakou na Boru nikdo neměl. Měla dva jazyky a byl jsem na ni velmi pyšný. Žílů spolu měli dceru Martu, o rok starší než já. Pravidelně jezdili na Bor, samozřejmě také na pouť. Vzpomínám, jak se šlo na kolotoče, vždy zastávka u Sládků, a protože většinou o pouti přšelo, čekání, až se počasí uklidní. Pořád vidím vaničku pod okapovou rourou a nekonečné čekání, až přestane z roury kapat a hladina se uklidní. Pak se teprve šlo na kolotoče. K Žílům jsme jezdili na pouť do Katovic také často. Buď s rodiči autem, nebo vlakem s tetou Sládkoc, manželkou Pepíka. V Katovicích je pouť už v květnu a atrakcí tam

bývalo mnohem víc než na Boru. Vzpomínám si, jak jsem si tam v jednom stánku koupil gumy na prak. Velká radost. Marta si vzala policistu Švelcha a postavili si v Katovicích domek. Mají dva syny, Rosťu a Pepíka. Oba jsou myslivci a jezdím k nim pravidelně se svými setry na bažantí hony. Moje matka neměla sourozence, ale ve vsi spoustu bratranců a sestřenic, které brala jako své bratry a sestry. U Kalířů to byl František. Karel, Bohouš, Miloš a Venda, u Sládků Pepík, Ela, Ančička, Tonda a Karel, u Štěchů Karel, Jarda a Manča. Karel Štěch vystudoval gymnázium ve Strakoniciích a odešel po válce do Teplic, Jarda zůstal na statku, Manča se vdala za Josefa Piheru ze statku u Patlejšů v Jetenovicích. Jejich syn Josef si vzal Boženku Benediktů ze Slatiny a jejich syn, rovněž Josef vystudoval elektrotechnickou fakultu Západočeské univerzity a na téže fakultě působí jako vysokoškolský pedagog. Karel pracoval ve sklárnách a v Teplicích se i oženil. Měli syna Karlíka, který vystudoval Libereckou techniku a pracoval v textilním průmyslu. Žije v České Kamenici a má dva syny. Adama a Jakuba. Jména po Štěchů pradědovi a prapradědovi. Jakub má v Praze obchod, Adam se věnuje umění. Je redaktorem časopisu o kultuře Dolce vita a působí na univerzitě Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, kde přednáší dějiny umění. Stejný obor pak vyučuje na Vyšší odborné umělecké škole v Praze na Vinohradech. Na rozhlasové stanici Vltava vystupuje v pořadu Mozaika. Babičky bratr, Karel Štěch měl podlomené zdraví z války, umřel mladý a Jarda Štěch, jeho syn, se stal hospodářem snad v patnácti. A doba po válce, kdy byl tlak na odchod lidí do průmyslu, musela být u Štěchů zvláště krutá. Na statku, kde při tehdejších strojním vybavení normálně pracoval hospodář, hospodyně, služka, kočí, děti a o žních, senách a bramborách ještě ženské z malých chalup, najednou zůstal jen Jarda a teta, vdova po Karlovi. Pomáhala moje babička a moje matka učitelka, když přišla ze školy. Babička mě hlídala, matka vzpomínala, jak si po příchodu chtěla se mnou pohrát, ale babička, která byla celý život Štěchová a s rodným gruntem stále žila: „Běž už.“ Rychle k Štěchům na pole. Někdy, to už jsem byl trochu starší, jsem na žebříňák usedal i já. Dva koně, plná stáj krav, kterým se muselo brzo ráno dojet pro jetel a ráno a večer podojit, slepice, husy, ovce a všechno to vyžadovalo obsluhu.

SDH Jetenovice

Milí spoluobčané,

do posledních novin jsem nestihl dodat příspěvek, a tak vás seznámím s akcemi, které se uskutečnily od začátku školního roku.

V sobotu 3. září se jako každý rok konalo rozloučení s prázdninami. Děti se sešlo mnoho, soutěží byla připravena spousta. Pan starosta zaplatil pronájem skákacího hradu. Díky Zdeňkovi Hnojskému jsme opět připravili lanovku, která u dětí opět zvítězila, moc děkujeme za zapůjčení traktoru. Na závěr jsme si opekli špekáčky. Ve večerních hodinách bylo připraveno pro hasiče grilování. Díky Standovi Vopaleckému jsme si grilované maso mohli dosyta užít.

V sobotu 5. listopadu jsme uspořádali lampionový průvod.

V sobotu 25. 11. jsme rozsvítili vánoční stromeček. Letos za doprovodu dětí z Jetenovic, Velkého Boru a Holkovic. Zazpívaly nám tradiční koledy a na závěr jsme zkoukli ohňostroj od pana starosty.

Také máme za sebou výroční schůzi hasičů, která proběhla v pátek 2. 12. Děkujeme Mysliveckému sboru Velký Bor za dodání masa na guláš, který nám skvěle uvařil Roman Kovář st.

Jako každý rok máme objednané kapry na Vánoce. Letos bude stát 100,-/ks. Každý člen má nárok na jednoho kapra, pokud má uhrazený členský příspěvek 150 Kč na následující rok. Datum vydávání kaprů bude upřesněno a vyvěšeno na prodejně.

29. 12. vyrazíme již tradičně na vánoční bruslení. Stadion v Sušici je pro nás zamluvený od 11:45-13:15. Pro společný odvoz je třeba se předem nahlásit starostovi sboru (723543729), nejpozději do 27. 12.

Po dvouleté pauze jsme se rozhodli pro uspořádání hasičského plesu dne **28. 1. 2023** v kulturním domě v Horažďovicích. Žádáme všechny, kteří mají možnost nějak přispět do naší tomboly, aby přispěli. Budeme rádi jak za finanční příspěvek, tak za věcné dary. Děkujeme.

Starosta SDH Petr Makovec

Leden: Vlíčí úplňk ve znamení Raka

7. ledna 2023 v 00:07

Úplňk, který bude stejně jako ten předešlý mimořádně zářivý, vás může zaskočit negativními emocemi, plativými náladami, úzkostmi nebo sebelítostí, kterým byste rozhodně neměli podléhat. Pro Raka je důležité úzké spojení s rodinou a přáteli, což mu dává pocit stability. Využijte toto období k tomu, abyste se víc věnovali svým blízkým, buďte vděční za to, co v životě máte. Dobu kolem úplňku můžete využít i k zútulnění svého bydlení.

Zdraví: Rak ovlivňuje trávení, zejména žaludek, játra, žlučník a dvanácterník, citlivé jsou i ženské orgány, prsa, děloha. Pozor na pálení žáhy a citlivou psychiku, kterou uklidní například čaj z meduňky.

Marie Sládková

Adventní setkávání na návsi

Již tradičně jsme se ve Velkém Boru sešli první adventní neděli, abychom společně rozsvítili stromeček, poslechli si koledy, a především pohovořili se známými, k tomu něco smlsli a užili si hezký předvánoční čas. Chtěla bych moc poděkovat všem, kteří se na rozsvěcování stromečku podíleli – někdo ho musel ozdobit, postarat se o pohoštění, vyrábět výrobky, které se tam prodávaly, zajistit hudební program; ale děkuji i všem, kdo ke stromečku přišli. Ve svém poděkování vyzdvihuji hlavně děti z Velkého Boru, Jetenovic, Holkovice a jednu posilu z Pole, které trávily říjnové a listopadové nedělní podvečery tak, že se poctivě scházely na OÚ a svědomitě se učily písničky. Letos nás byla opravdu veliká banda a velkoborskému zpívání u stromečku předcházelo ještě sobotní rozsvěcování stromečku v Jetenovicích. Pro děti velkoborským stromečkem turné neskončilo, moc rádi je přivítáme na koncertě Velkoboru 28. prosince od 18 hodin v kostele ve Velkém Boru.

Od rozsvěcování stromečku neuplynuly ani dva týdny a bylo tu Česko zpívá koledy. To proběhlo 7. prosince na stovkách míst nejen v České republice, do projektu se registrovaly i obce zahraniční – např. španělské městečko La Cala de Mijas, ve kterém žije česká komunita. Sice se jednalo o 12. ročník této akce, u nás to však letos byla premiéra. I tak se nás sešlo nad očekávání. Zazpívali jsme si s Českým rozhlasem tradiční koledy, což byla celkem legrace a improvizace. Ke zpěvu jsme se mohli posilnit vánočkou, bábovkou či štolou od ochotných žen a zahrát se čajem nebo svařeným vínem. A když z rozhlasu zaznělo "četba na pokračování", bylo nám jasné, že už nás společný zpěv s rozhlasem nečeká. Pustili jsme si tedy koledy na flash disku a poté se pokojně rozešli. Ti, kteří se zdrželi mezi posledními, byli na cestu domů odměněni drobnou sněhovou pokrývkou, která dokreslila adventní pohodu. Již je znám termín Česko zpívá koledy na příští rok – středa 13. prosince 2023.

A pokud si chcete dotvořit vánoční náladu přímo na Štědrý den, přijďte si od 15 hodin zazpívat koledy k rybníku u hřiště – letos potřetí. Budeme se těšit.

Doufám, že se na těchto akcích sejdem v hojném počtu i příští rok a všem Vám přeji poklidný advent, příjemně strávené svátky vánoční a do nového roku vše dobré!

Jana Brůžková

Foto z rozsvěcení vánočního stromečku ve Velkém Boru

Uplynulé akce

Lampionový průvod

Sbor Velkobor: Vystoupení v Písku a ve Lnářích

Sněhová nadílka

První ročník akce: Česko zpívá koledy

Tradiční vánoční pokrmy

Ke štědrovečerní hostině patřilo ve středověku a raném novověku hlavně množství chodů symbolizující hojnost, byť šlo většinou o jídla velmi prostá jako byla zelná polévka (hlavně na východní Moravě), houbový kuba, pučálka (naklíčený a opražený hrách), muzika (kaše se sušeným ovocem připravovaná z hruškových nebo jablečných křížal a sušených švestek), vánočka, vinná klobása; v bohatších rodinách se na Vánoce jedli hlemýždi. Ryba byla často na stole zastoupena symbolicky pečivem ve tvaru ryby. Teprve v 19. století se v měšťanském prostředí prosadil kapr obecný jako jídlo, které běžně patří k těmto svátkům, podle Domácí kuchařky Magdaleny Dobromily Rettigové. Mezi nižšími vrstvami obyvatelstva se tento zvyk rozšířil až po první světové válce. Zpočátku se podával v úpravách na modro (vařený ve zředěném octě nebo bílém víně s kořenovou zeleninou) či na černo (ve sladké omáčce z povidel a perníku), až po druhé světové válce získal největší oblibu kapr smažený. Důvodem byla finanční dostupnost kapra i dobová popularita smažených jídel.

Velmi oblíbenou surovinou využívanou v období Vánoc v kuchyni byl česnek. Často mu byly přisuzovány magické, ochranné a posvátné účinky. Česnekem se dochucovaly i tradiční oplatky, které existovaly ve slané i sladké úpravě. Tvořily první chod štědrovečerní tabule a podávaly se například s medem, šípky nebo bylinkami. Historie cukroví by podle dochovaných zmínek měla sahát do 16. století, avšak nevypadalo tak, jak jej známe dnes. I jeho funkce byla poněkud odlišná. Děti si dříve pochutnávaly na figurkách sestavených ze sušeného ovoce. Až je tyto figurky omrzely, mohly je sníst. V historii plnilo cukroví i ochrannou funkci, a to nejen pro rodinu, ale i pro celé hospodářství, lidé totiž věřili, že je tyto sladké drobnosti ochrání před temnými silami. Odtud také pochází typické tvary cukroví, například kruh představoval slunce. S pečením byly spojeny i různé tradice, které se musely každoročně dodržovat. Použitá mouka měla pocházet z vlastní úrody, což mělo zajistit bohatou úrodu i do dalších let. Ruce od těsta se měly utírat do kmenů ovocných stromů v sadě, aby dobře rodily, voda z těsta se zase měla přidat dobytku do krmení, aby dobře dojel. Cukroví, tak jak jej známe dnes, se začalo objevovat až v 19. století.

Ludmila Bakonyi Selingerová

Sakrajda

Můžete se nechat inspirovat pozapomenutým receptem našich babiček, **perníkovým závinem s povidly a ořechy**.

200 g hladké pšeničné mouky
100 g celozrnné žitné mouky
220 g moučkového cukru
2 lžice medu
2 vejce
60 g másla
Lžička kypřicího prášku
2 lžičky perníkového koření
1/2 lžičky mletého zázvoru
1/2 lžičky mletého hřebíčku
1 lžice rumu
povidla
ořechy

Smícháme sypké části, poté přidáme med, 1 vejce a rum. Vypracujeme hladké těsto, zabalíme a necháme přes noc rozležet. Druhý den vyválíme na 5 mm plát, potřeme povidly a posypeme ořechy. Zarolujeme, potřeme druhým vejcem a posypeme ořechy ještě navrch. Peče se na 180 stupňů 30-40 min. Po upečení se potřeme teplým máslem s kapkou rumu.

Ukradené perníčky

Vánoční příběh už se nese, udál se tenkrát v našem lese... Stálo vám pod vysokým smrkem jednou jedno mraveniště. Bylo ještě nové, ani rok nemělo. Mravenčci v něm byli šikovní, ale leccos dělali poprvé a museli se toho hodně učit. Měli však silné nožky i kusadla a práce se nebáli. Proto se jejich spížírny plnili lahodnými lesními dobrůtkami a jak přibývalo na zemi barevných listů a rána byla chladná, pomalu začali vyhlížet na obzoru Vánoce. I když byli mravenčci malincí a Vánoce ještě nezažili, dobře věděli, co je k jejich oslavě potřeba. Už měsíc před Štědrým dnem je potřeba zadělat na první várku sladoučkého cukroví. Copak se to jako první ale peče? No jistě, perníčky! Volali mravenčci a už vytahovali všechno, co je k tomu potřeba. Namíchali mouku, med, voňavé koření, kakao a vajíčko, i hrudku másla. To vám bylo těsto, že by se jeden zakousnul ještě do syrového, ale to se nesmí. Nikdo neujídat! Pak to polínkem vyváleli a každý z nich si vykrojil jeden tvar. Někdo srdíčko, jiný hvězdičku a jeden šprýmař si vybral formičku ve tvaru auta. Potom perníky upekli do zlatova a dali chladit. Lehli si do měkkého jehličí a usnuli, než bys řekl perníček. Zrovna tehdy se kolem po lese potloukaly dvě darebné vosy. To víte. Celé léto se motaly kolem brček od sladkých limonád a dávaly si do nosu, ale na zimu si nepřípravily vůbec nic. Teď jim byla zima a měly hlad. Snažily se narychlo něco vyslídit, aby jim tak nekručelo v břiše a také z těch Vánoc něco měly. Jakmile zacítily mravenčí perníčky, byly jako utržené ze řetězu. Čuchaly a čuchaly, až to cukroví v mraveništi našly. Mravenci spali, takže jim ta krádež nedala vůbec žádnou práci. Odtáhly si dobroty k sobě do brlohu a nechaly po sobě jen pár drobků. Mravenci se nemohli vynadivit. Ovládlo je spravedlivé rozčílení a pátrali lesem křížem krážem, v křoviskách i mezi balvany, až narazili na vlka. Hned na něj zostra uhodili. Vlk se ale tvářil zmateně a navíc vypadal dost promrzle. *"Já nemám perník, ale rybu. Žáda mě bolí, sotva se hýbu. Lovil jsem celý den na ledu, uvařit ji už nesvedu."* Odpověděl a v chvějících tlapách opravdu držel ulovenou rybu. Mravencům ho bylo líto. Věděli, co to znamená těžká práce. Proto na chvíli odložili pátrání a někteří z nich nanosili dříví, jiní rozdělali oheň a další naporcovali rybu na pečení.

Ryba už se pekla, až se sliny sbíhaly. I když by mravenci rádi přijali pozvání na večeři, nechtěli nechat zloděje uprchnout a proto si utáhli opasky a šli dál hledat. Prolézali díry a kořeny, koukali za stromy, až spatřili lišku, jak něco kuje u malých stromků ve školce. No jistě, krade stromek, ukradla i perníčky! Liška se ale hned bránila. *"Já nechci perník, ale stromek. Pěkně si vyzdobím svůj domek."* Je to pravda? Jedí vůbec lišky cukroví? A takový stromek je na jednu lišku pěkně těžký. Jestli ho potáhne sama, strhne si záda a prodře díru do kožichu. Pojďme hoši, pomůžeme sousedce. Mravenci se do toho opřeli a už ten stromek táhli, přes paseku a cestičku, až do liščí nory. Ta jim pěkně poděkovala a nabízela na oplátku teplý čaj. Nene, mravenci musí hledat dál. Ve vysoké trávě a za pařezy, i pod keříkem s uschlými bezinkami. Ejhle, tady se nějak podivně krčí zajíček! Že ty za sebou schováváš naše perníčky, nenasyto? Zajíc ale uraženě mávnul tlapkou a ukazoval na velikou hromadu zeleniny. *"Já mám jiné starosti, než brát vaše sladkosti. Musím vyrobit vánoční salát, krájení dá mým tlapkám zabrat."* Nojo zajíčku. Copak ty tvoje chlupaté tlapky na takovou dřinu. Na to musíš mít ocelová kusadla jako my! Fik, šmik, břink a zelenina létala na všechny strany, že to ani nestíhali sbírat do misky. Zajíček by se o ten salát rád podělil, jenže nic naplat. Mravencům utíkal čas. Celý les prohledali, až najednou ten nejmenší zastavil a zvedl hlavičku k větvím nad nimi. Aha, co to je? Vosí hnízdo a co to kolem nevoní? Snad to nejsou naše perníčky? Poslali vyzvědače a ti tam samozřejmě ty lenivé vosy našly, ještě celé ulepené od toho jejich cukroví. *"Tak vy jste naše sladké vzali! Kolik jsme se jen naběhali! A nic jiného jsme nestihli, Vánoce jste nám zkazili."* Plakali mravenci a opravdu si mysleli, že letos z Vánoc nebude asi nic. Najednou se ale objevil vlk: *"Přátelé, nebojte, máme rybu."* Liška doběhla hned za ním: *"A z lesa krásný stromček."* Zajíc přinesl svojí mísu: *"Vánoční salát nemá chybu."* Mravenci dodali: *"A my napekli perníček."* Všichni se dali do radování. *"Vosy nám stromek ozdobí a vytáhneme zásoby. Společně lépe se všem daří, ať už jste mladí, nebo staří."*

24. 12.	15:00 Sousedské vánoční setkání u rybníku- Velký Bor 20:00 Půlnoční mše- kostel Velký Bor
25. 12.	11:00 Slavnost Narození Páně- kostel Velký Bor
28. 12.	18:00 Koncert Velkoboru a dětí- kostel Velký Bor (kostel otevřen pro veřejnost od 17:40)
29. 12.	11:45-13:15 Vánoční bruslení SDH Jetenovice - Zimní stadion Sušice
1. 1.	13:00 Novoroční špacír - Jetenovice, Velký Bor
7. 1.	8:30- 9:30 Pochod proti úložišti radioaktivního odpadu u nás - Chanovice
28. 1.	13:00 Novoroční ples SDH Jetenovice- KD Horažďovice

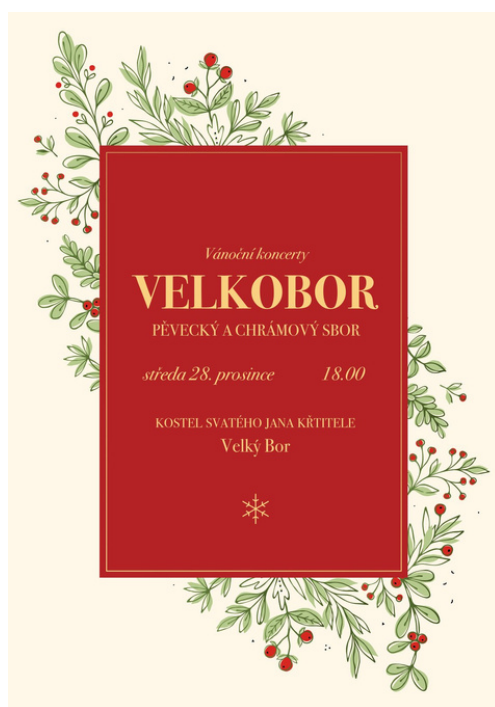
SRDEČNĚ ZVEME NA TŘETÍ ROČNÍK AKCE:

SOUSEDSKÉ VÁNOČNÍ SETKÁNÍ

Vzájemná ochutnávka cukroví* prskavky* zpívání
koled

24. 12. 2022 / 15:00
RYBNÍK U HŘIŠTĚ

Prskavky budou k dispozici na místě
Ochutnávka cukroví - vzorky s sebou
Betlémské světlo (přineste si kryté svíčky)

Obec Chanovice pořádá
v sobotu 7. ledna 2023

PĚŠÍ POCHOD

20. ročník, „toto letí a stále nejistota a obavy“

Trasa: Chanovice – Dobrotice – Holkovice – Pláček
Újezd u Chanovic (šumava jako na dlani) – Chanovice (cca 9,5 km)

**K uctění a zachování
přírody a života v Pošumaví**

Novoroční procházka krásným územím, které je stále bohužel mezi
vytípanými lokalitami ke stavbě úložiště radioaktivního odpadu!

Na Horažďovicku jsou ohroženy obce Břežany, Chanovice, Kovčín, Kvášňovice,
Malý Bor, Maňovice, Olšany, Pačejov, Velký Bor a město Horažďovice.
Po posledním (třetím) rozšíření dotčeného území se problematika úložiště zde
přímou tká 10 samosprávných celků (9 obcí a 1 město) a lidí z jejich 32 sídel.
Což zasáhne cca 10.000 lidí zde trvale bydlících.

Start: v 8.30 až 9.30 hodin v IC zámku Chanovice

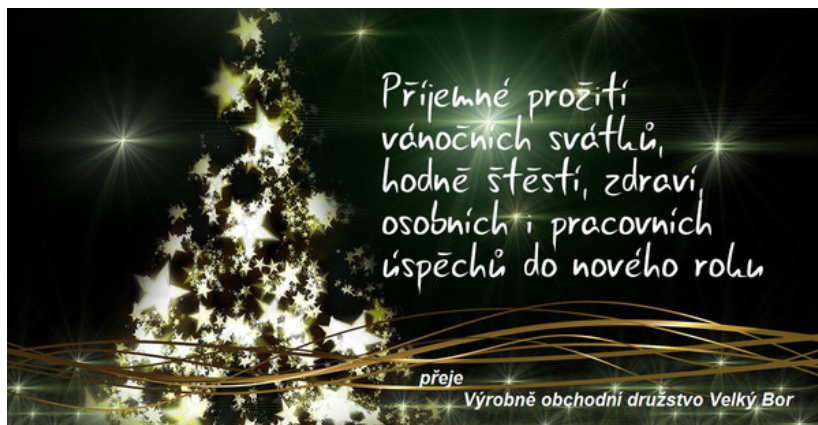
Ukončení: od 12.00 hodin v KD v Chanovicích,
kde zahraje kapela Nektar Boys

Startovní: 80,- Kč bude použito na úhradu
občerstvení účastníků a na tiskoviny

- Podpořte svoji účastí snažení naší obce a obcí sousedních
o záchranu našeho Horažďovicka pro naše děti.

- Zamysleme se při procházce v Pošumaví nad úmysly státu,
které mají mít pro zdejší obyvatele důsledky desítek tisíců let!!!

Na akci jste všichni srdečně zváni.

Hromadu dárek, co
srdce pohladí, rodinu,
přátele, co nikdy
nezradí. K bohatství
krůček, ke štěstí skok,
nádherné Vánoce a
šťastný celý nový rok!

SDH Slivonice